

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

METODOLOGIJA
INOVATIVNE AKTIVNOSTI PREDUZEĆA

98	METODOLOŠKO UPUTSTVO	98
-----------	-----------------------------	-----------

Podgorica, jun 2024. godine

Sadržaj:

Pravni osnov	3
METODOLOŠKE OSNOVE	3
Cilj istraživanja	3
Izveštajne jedinice	3
Obuhvat	4
Organizacija istraživanja.....	4
Definicije	4
Diseminacija.....	5
Usklađenost sa propisima EU.....	5

Pravni osnov za sprovođenje istraživanja o inovativnim aktivnostima preduzeća je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“, br. 18/12 i 47/19) i Godišnji plan zvanične statistike.

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izvještajne jedinice su dužne da daju podatke u zahtijevanoj formi. Individualni podaci dobijeni istraživanjem su zaštićeni i koriste se isključivo u statističke svrhe.

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj istraživanja

U cilju usklađivanja sa zahtjevima evropske zvanične statistike, u Upravi za statistiku je po prvi put sprovedeno redovno istraživanje o Inovativnim aktivnostima preduzeća za period 2018 – 2020. godina.

Cilj statistike inovacija je dobijanje podataka o inovativnim aktivnostima u industriji i odabranim uslugama, o broju preduzeća koja se bave procesnim i/ili proizvodnim inovacijama u posmatranom periodu, o preduzećima koja imaju tekuće ili nemaju inovativne aktivnosti, koliko je sredstava uloženo u inovativne aktivnosti, o saradnji sa drugim preduzećima, institucijama i korisnicima inovacija u razvoju, kao i efektima inovativne djelatnosti.

Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice su preduzeća sa 10 i više zaposlenih iz određenih sektora prema Klasifikaciji djelatnosti 2010:

Sektor B - "Vađenje rude i kamena"

Sektor C - "Prerađivačka industrija";

Sektor D - "Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija";

Sektor E - "Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti";

Sektor F - "Građevinarstvo";

Sektor G - "Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikla";

Sektor H - "Transport i skladištenje";

Sektor I - "Usluge smještaja i ishrane";

Sektor J - "Informisanje i komunikacije";

Sektor L - "Poslovanje nekretninama";

Sektor M - "Stručne, naučne i tehničke djelatnosti";

Sektor N - "Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti".

Obuhvat

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća su preduzeća sa 10 i više zaposlenih razvrstana u sektorima od B do M73 Klasifikacije djelatnosti 2010.

Istraživanjem su obuhvaćena preduzeća na teritoriji Crne Gore.

Referentni period istraživanja je trogodišnji period prije kraja svake parne kalendarske godine.

Organizacija istraživanja

U skladu sa Planom i Programom statističkih istraživanja, organizacija istraživanja se odnosi na pripremu upitnika i uputstava izvještajnim jedinicama, prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka.

Definicije

Inovacije su novi ili poboljšani proizvodi (robe ili usluge) ili procesi koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

1. Značajno se razlikuju od proizvoda koji su prethodno bili ponuđeni na tržištu ili procesa korišćenih unutar preduzeća;
2. Primijenjeni su na tržištu ili su u upotrebi u preduzeću;
3. Treba da su novi makar na nivou preduzeća, što znači da inovacija ne mora da bude "nova za tržište" niti "nova za svijet".

Inovativne aktivnosti obuhvataju sve razvojne, finansijske i komercijalne aktivnosti preduzete od strane preduzeća, koja treba da rezultira inovaciju za preduzeće.

Inovacija proizvoda podrazumijeva novu ili znatno poboljšanu robu ili uslugu (proizvod) koja se u svojim komponentama ili osnovnim karakteristikama značajno razlikuje od prethodne robe ili usluge preduzeća i koja je plasirana na tržištu.

Inovacije u poslovnom procesu podrazumijevaju nove ili poboljšane poslovne procese za jednu ili više poslovnih funkcija (proizvodni proces, metod distribucije, aktivnost podrške za proizvode i sl.) koje se značajno razlikuju od prethodnih poslovnih procesa preduzeća i koje su implementirane unutar preduzeća. Inovacija treba da ima vidljivi uticaj na nivo produktivnosti, kvalitet proizvoda/usluge, trošak proizvodnje/distribucije. Uvedene procedure koje su omogućile uvođenje inovacija proizvoda, računaju se takođe kao inovacije u procesu.

Diseminacija

Objavljivanje podataka se vrši u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka Uprave za statistiku, prema unaprijed definisanom datumu i načinu objavljivanja podataka.

Publikovani podaci dostupni su korisnicima u Saopštenju o inovativnim aktivnostima preduzeća i na sajtu Uprave za statistiku.

Usklađenost sa propisima EU

Istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća je usklađeno sa Oslo priručnikom, [Implementacionom regulativom \(EU\) 995/2012](#) i [EU regulativom 2019/2152](#).